

ТРУДОРЕСУРСНА СКЛАДОВА У ФОРМУВАННІ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ РЕГІОНУ

к.е.н., доц. Гордієнко В.П.

Сумський державний університет (Україна)

Оснoву потенціалу територіі становить економічний потенціал, який включає наступні структурoутворюючі елементи: природно-ресурсний, інноваційний, трудоресурсний, виробничий, інституційний та інвестиційний. Всі складові економічного потенціалу пов'язані між собою структурно-функціональними взаємозв'язками. Важливою складовою економічного потенціалу є інвестиційний потенціал оскільки саме він визначає можливість регіону забезпечити максимальні темпи зростання виробництва матеріальних і нематеріальних благ у відповідності до потреб ринку на основі залучення інвестиційних ресурсів та їх ефективного використання з урахуванням природних, економічних, соціально-демографічних та науково-технічних факторів. У свою чергу інвестиційний потенціал суттєво залежить від якісних та кількісних характеристик трудоресурсного потенціалу. Саме від кількісної та якісної збалансованості трудоресурсного потенціалу, рівня його використання значною мірою залежить сталий розвиток територіі. Тому визначення взаємозв'язку та взаємозалежності між інвестиційним та трудоресурсним потенціалами потребує детального дослідження.

Трудовий потенціал регіону є змінною величиною. Працездатність людини й нагромаджені у процесі трудової діяльності досвід підвищуються в міру розвитку й удосконалення знань і навичок, зміцнення здоров'я, поліпшення умов праці та життєдіяльності. Проте зазначені характеристики трудових ресурсів можуть знижуватися, зокрема, за рахунок погіршення стану здоров'я, режиму праці, умов проживання тощо. Тому, для підвищення ефективності використання трудоресурсного потенціалу важливим є не ступінь підготовленості працівника в даний момент часу, а його можливості в довгостроковій перспективі з урахуванням віку, практичного досвіду, ділових якостей, рівня мотивації.

Нажаль, на сучасному етапі розвитку продуктивних сил використання трудового потенціалу України характеризується негативними тенденціями, такими як: перевищення пропозиції робочої сили над попитом; низька ціна робочої сили, її невідповідність реальній вартості відтворення; низька частка офіційно зареєстрованих безробітних і наявність прихованого безробіття; значні масштаби нерегламентованої зайнятості; істотна декваліфікація працюючого населення внаслідок безробіття; міграція за кордон; руйнування професійно-технічної освіти; недосконалість нормативно-правової бази, що регламентує трудові відносини; несприятлива демографічна ситуація тощо.

У підвищенні ефективності використання трудоресурсного потенціалу вагому роль відіграють інвестиції. Тому, взаємозв'язок між структуроутворюючими елементами трудоресурсного та інвестиційного потенціалів має місце на всіх фазах відтворювального процесу.

Трудоресурсний потенціал через його складові (освітньо-кваліфікаційний, професійний, психофізичний та соціальний потенціали) впливає на процеси формування та використання інвестиційного потенціалу територіі. Це пояснюється тим, що характеристики трудоресурсного потенціалу впливають на інвестиційну привабливість територіі і тим самим підвищують її можливості залучати, у першу чергу, зовнішні інвестиції. У більшості випадків зовнішні інвестиції спрямовуються у ті галузі і виробництва де сформований високопрофесійний та висококваліфікаційний трудовий персонал. При нормальних умовах праці кваліфікований персонал суттєво може підвищити продуктивність праці, збільшити обсяги виробництва та величину чистого прибутку підприємств. Підвищення ефективності виробництва дозволяє збільшити частку чистої продукції, що спрямовується на заробітну плату. У сукупності підвищення прибутковості

підприємства і заробітної плати збільшують величину інвестиційного потенціалу території на фазі його формування. Якісно сформований трудоворесурсний потенціал також позитивно впливає на інвестиційний потенціал на фазі його використання за рахунок збільшення величини кінцевого результату та підвищення ефективності використання вкладених інвестиційних ресурсів.

Також існує зворотній вплив інвестиційного потенціалу на величину і ефективність використання трудоворесурсного потенціалу. Цей вплив проявляється через структурні складові трудоворесурсного потенціалу. Проте цей вплив має суттєві відмінності, які полягають у тому, що інвестиції у підвищення трудоворесурсного потенціалу території мають не виробниче, а соціальне спрямування, і таким чином, опосередковано впливають на його величину на фазі формування. Крім того інвестиційний потенціал позитивно впливає на величину трудоворесурсного потенціалу через підвищення фондоозброєності праці, її технічного та наукового рівня.

Взаємодія інвестиційного та трудоворесурсного потенціалів регіону синергетично підвищує величину економічного потенціалу території.

Гордієнко, В.П. Труворесурсна складова у формуванні інвестиційного потенціалу регіону [Текст] / В.П. Гордієнко // Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції імені проф. Балацького О.Ф., м. Суми, 27 травня 2015 р. / За заг. ред.: О.В. Прокопенко, М.М. Петрушенка. - Суми : СумДУ, 2015. - С. 486-487.